לְגַמְרֵי, דְּאָסוּר לְהַרְהֵר בְּדְבֶרֵי תּוֹרָה בִּמְקוֹם הַשִּוֹפֶּת (בית יוסף סימן פח): ת. יֹצָרִיךְ שְׁלִיתַ צִבּוּר לְהַשְׁמִיצֵ קוֹלוֹ וֹ כָּל בּוֹ בִּשֵׁם מִּוְרָשׁ. בּשָׁמֵע יִשְרָאֵל * כָּדֵי שַׁיִּשָׁמִעוּ הַקַּהַל וְיַמְלִיכוּ שֵׁם שַׁמַיִם יַחָדּ:

ּסֹג לֵישֵׁב בִּשְׁעַת קָרִיאַת שְׁמַע וְלֹא יִישָׁן, וּבוּ ט׳ סְעִיפִים:

אַ בְּרָכוֹת י. בּ שָׁם יג לְפֵּרוֹשׁ הָרַמְבִּ"ם. גֹּ שָׁם בַּגָּמָרָא. דֹּ רַ"מ פֵּרַק ב מהלכות קריאת שמע. ה שָׁם בַּנְּמָרָא יוּבְשַׁבָּת מ. ל בְּרָכָּא. "ל שָׁם וּכָרֵי מֵאִיר.

א. *קוֹרֵא אוֹתַה (¤) מִהַלֵּךְ אוֹ עוֹמֵר אוֹ שוֹכֵב אוֹ רוֹכֵב עַל גַּבֵּי בְּהַמֵּה אוֹ יוֹשֵׁב, * בַּאַבָּל לֹא ^(ב) פְּרַקְדָּן, ּדְהַיְנוּ שֶׁפָּנָיו טוּחוֹת בַּקַרְקַע, אוֹ מֻשְׁלֶךְ עַל גַּבוֹ וּפָנָיו לְמַעְלָה, אֲבָל קוֹרֵא וְהוּא שוֹכֵב עַל צִדּוֹ. הגה ינמאַתַר (ג' שֶׁבֶּבֶר שׁוֹכֵב וְאִיכָּא טִרְחָא (^{סֹי סְ}לַצֵּמֹד) (הוב רבנו יונה פוק מי שמתו). יְוָאִם הָיָה בַּעַל בָּשָׁר הַרְבֵּה (^{ד)} וְאֵינוֹ * יַכוֹל לְהִתְהַפֵּּךְ עַל צִדּוֹ 'אוֹ שֶׁהָיָה חוֹלֶה, * נוֹטֶה מְעַט לְצִדּוֹ וְקוֹרֵא: ב. ^{הֹיה}ִמִי שֶׁרוֹצֶה ^{(ג) (ו)}לְהַתְמִיר (י) לַצַמֹד כְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁב וְלִקְרוֹתָה מְעֻמָּד (יוֹ נִקְרָא נִגְעֲבַרְיָן: ג. ניי יְהָיָה מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וְרָצָה לִקְרוֹת קריאַת שָׁמֵע ^(י)צָרִיךְ לַעֲמֹד ^(יא)בָּפָסוּק ^(ד) רְאשׁוֹן: ד. 'עִקַר הַכַּנָנָה הוּא בְּפָסוּק רְאשׁוֹן, הִלְכָּךְ

שערי תשובה

ס לַעַמֹד. עַיִין בַּאָר הַיִּטֶב. וְעַיֵּין שׁרִית שְׁבוּת יַעַקֹב הַלָּק א יָשׁוֹב עַל מַה שְׁהָקְשׁוּ עַל דְּבְרֵי הַרַ מָּנוֹתַ שֶׁהֵבִיא הַכָּּסֶף מִשְׁנֶה, דְּאָם חוֹלֶה וּבַעַל בָּשָּׁר יְכוֹלִים לֵישֵׁב מִלְּקַמְּן סימָן עג שֶׁקּוֹרֶא בְּהַחֲזָרָת פָּנִים, עַיֵּן שָׁם. וְשָׁם מְבֹאָר גַּם בֵּן מַה דְּקַשֶּׁה בְּפֵרוֹש מְלַת פְּרַקְבָּן, עַיֵּן שָׁם: ס רָאשׁוֹן, עַיֵּן בָאָר הַיִּטֶב. וְעַיֵּן בִית יַעַּקֹב סִימָן עא דְּבְּקָרוֹן אַף שָׁשַּנְהִיג בְּעַצְמוֹ אֵין צָרִיף לַעֲמֹד, וּבְרוֹבֵב אַף שָׁאַחֵר מַנְהִיג הַבְּהַמָּה צָרִיף לַעֲמֹד, עֵיֵן שָׁם. וּבְאַלְיָה רָבָּה כָּתַב דְּהָכִי מִסְתַּבֵּר, עַיֵן שְׁם:

ּקָרִיאת שְּמע וּבָרְכוֹתֶיהָ וְיִצְטֶעֵר על שֶׁאֵינוֹ יוּכל לעשות כּּן וְיֶשׁ לוֹ שֶּׁכֶּר על זֶה): (ל) לעמד, תֶּמוּה הוא דָהרמָב״ם שֶׁהוּא מֶרֵה דְּהאי דִּינֶא סְבִירָא לֵהּ אְפִלּוּ לְכֹתְּחַלֶּה מָתֶר בְּשֶׁנוֹטֶה לְגמְרֵי על צִדּוֹ, ט״ז, מֶגֵן אבְרָהָם, עֹלת תָמִיד, מִיהוּ, היְנוּ דּוְקָא על צָהוֹ ממֶשׁ אָבֶל בָּנוֹטָה מִעט על צָהוֹ אָסוּר, אַלָּא אָם כֵּן הוּא בעל בָּשֶׂר: ע) לְחַחְמִיר, כֶּתב בְּיֶם שֶׁל שְׁלֹמֹה פֶּרֶק ז דְּבֶבֶא קמֶא סִימֶן מא, מִי שֶׁמּחְמִיר בִּפְנֵי

רבִּים בְּדֶבֶר שָׁמֻ תָּר וְאִיכֶּא לְמֵחשׁ לְיֻהָרָא מְנִדִּין אוֹתוֹ, וְאָם יָדוּתִּג שֶׁעוֹשֶׂה לְשֵׁם שָׁמִיִם

מָקוֹם שָׁאֵינוֹ נָקִי אָסוּר לְהַרְהֵר נְסִּח הַקְּרִיאת שְׁמַע רק שָׁיְהַרְהֵר שֶׁמְּחָיֶב לְקְרוֹת

אַין מָנְדִין אוֹתוֹ, וְאָם מֹחָמִיר בְּפָנֶי רבּוֹ וְרבּוֹ מֶקֶל מִנְדִין אוֹתוֹ אָפְלוּ עֶבֶד לְשֶׁם שָׁמוֹם, וְאָפְלוּ אֶין פְשׁוֹם שָׁמוֹם, וְאָפְלוּ אֶין פְשׁוֹם עָבֶד לְשׁם שְׁמוֹם, וְאָפְלוּ אֶין פְשׁוֹם בּי דְּבֶּרֶיוֹ, עד בָּאן לְשׁוֹנוֹ: (ג) עִבְּדֶיָן, בְּדָאָמְרִינָן בְּפֶּרֶק פִּירָה מאן דְעָבר אדְרבָנָן שְׁרֵי לְמָקְרֵיָה עברְיָנָא: (ד) רְאשׁוֹן. וְהוּא הדִּין, רוֹכֵב בְּמְהֹלֵךְ דָּמֵי, אָכְל אָם יוֹשֵׁב בּעְגַלָה אוֹ בְּסְפִינָה שׁפִּיר יוּכל לְכַנָן, ש״ז ופָרִי חָדָשׁ. אָכֶּל הב״ח בֶּתב דְּלֹא אָמֶרָן אֶלֶא בְּמָהֹלֶךְ בְּרְגָלִיו אְכֶל רוֹכֵב על בְּחַמֶּה אוֹ יוֹשֶׁב בְּקְרוֹן יוּכל לְכַנַן הַיִּטֵב וְאֵינוֹ צֶּרִיהְ לֹעְמֹד,

משנה ברורה

יָהָא וָכוּ׳. וְאָם הַמֵּקוֹם הַהוֹא מִשְנַף לְגַמְרֵי, לֹא יְהַרְהֵר נַפָּח קָרִיאַת שְׁמֵע או הַבְּרָכָה, רַק מּ יַחֲשֹב בְּלִבּוֹ שֶׁמְּחָיָב וְאֵינוֹ יָכוֹל לְקַיֵּם וְיִצְטָעֵר עַל זֶה, וְד׳ יִרְאֶה לַלֵּכָב לְתֵּן לוֹ שְבַר הַמַּחֲשָׁבָה בֵּיוָן שֶׁהוּא אָנוּס. וְנְרְאֶה פָּשׁוּט דְהַשׁוֹתִין בְּבֵית הַמֶּרְתָץ שֶׁלֹא בַּדִּין עוֹשִין, דַהֲרֵי שָׁם אָסור אֲפְלוּ הַהְרְהוּר, וְאֵינוֹ אַנוֹס לִשְׁתַיָּה זוֹ. וְעַיֵּן לְקַמֶּן בִּסִימָן פד מַה שַּׁאֵכְתֹּב שָׁם בְּשֵׁם הַפְּרִי מְגָדִים כְּעִנְיָן זֶה:

אַ מְחַלֵּךְ. עַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף ג: 😩 פְּרַקְדָּן. וַאַפְלוּ 🗞 מָשֶׁה מְעֵט 🛪 צַל צָדוֹ גַם בֵּן אָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁנְּרְאֶה כִּמְקַבֵּל עָלָיו על מַלְכוּת שְׁמַיִם דֶּרֶךְ שְּׁרָרָה וְגַאַוָה: ג) שֶׁכְּבֵר שוֹבֵב. רוצֶה לומֵר, וּפָשַט פּי כַּלֹ מַה שַּעֶלֶיו וִאִיכָּא שֹׁרַח לַעַמֹּד וָלַחֲזֹר וּלְלָבְשָׁם, אַבָל אָם שׁוֹבֵב בַּחַלוּקוּ צָרִיךְּ לַעֲמֹד. וְעַיֵּן בְּבֵאוֹר הֲלָכָה: (ד) וְאֵינוֹ יָכוֹל וְכוּי. אֲכַל אִם יָכוֹל עַל צָדּוֹ אֲפָלוּ 🚯 רַק בְּפָּסוּק רָאשוֹן לְבַד, מְתַיָּב לַעֲשוֹת בַּן, וְכַל שֶׁבַן אִם יַכוֹל לִקְרוֹתָה בִּישִׁיכַה: 🔼 (ה) מִי שֵׁרוֹצֵה וָכוּי). דַהַלָּכָה כְּבֵית הָלֵל ָדְסְבִירָא לְהוּ דְהַא דְּכִתִּיב וּבִקוּמֵךְ, אֵין הַכַּוּנָה בַּעַמִידַה, כְּדַעַת בֵּית שַׁמַאי, אֶלָא בִּזְמֵן שֶׁדֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לָקוּם מִמִּשָּׁתָם, וְאָסוּר לוֹ לְהַתַּמִיר לַעֲשוֹת בְּבֵית שַׁמַּאי. הַ וַאֲפָלוּ אָם אֵין הַכַּוָנָה בַּעֲמִידָתוֹ לַעֲשוֹת כְּבֵית שַׁמַאי אֶלָא לְעוֹרֵר הַבַּוֹנָה וְכַדּוֹמֶה, אֲפִלוּ הָכִי אָסוּר, וּבֵין וּהַ בִּיוֹם וּבֵין בַּלַיְלָה, וְאַף עַל פִּי כֵּן אֵין צָרִיךְ כָּזֶה לַתֲזֹר וְלִקְרוֹת כִּדִישַבַד וֹפְּרִי מְגָּרִים, עוֵן שֶׁם, וְעֵין

וָה פַּשׁוּט מָאֹד, דָאֵין לְהתִּיר מְשׁוּם שָהוּא אַנוּס על הבָּרַכָה שַאֵינוֹ יַכוֹל לְכַרֶדְ, דְּנָה הָיָה שִׁיָּדְ לוֹמר רק אָם הָיוּ אוֹמְרִים הְז״ל דְּהוּא מִצְנָה לְּכָרֵדְ, וּכָאֱמֶת הְלֹא אָמְרוּ חָז״ל בְּרָכוֹת דּף לֹה דְּאָסוּר לֵהָנוֹת בְּלִי בְּרָכָה, וּכְעֵין זָה מוּכָת מִמְגֹן אַבְרָהָם בְּסִימָן יג, עיַן שָׁם. וּלְבד זֶה, הְלֹא יָכוֹל לָצֵאת מֵהמֶּרְחָץ וּלְבָדֵךְ וְלִשְׁתּוֹת, או על כָּל פָּגִים לְכָגַס בִּבִית אָמִצְעִי שָׁל המֶרְחָץ וִיהרְהֵר שָׁם הבְּרָכָה: הֹ * בְּדִי שָׁיִשְׁמְעוּ וְכוּ׳. ואָפָּלוּ מִי שָׁאֵינוֹ מִתְפּּלֵל עתָה צָּרִידְ לֵאמֹר גם כֵּן עִמָּהֶם, וּכְדִלְקמָן בְּסִימָן סה. וְטוֹב שַׁיְכוּן אָז שָׁלֹא לָצֵאת בָּזֶה יְדֵי קְרִיאת שְׁמע, כְּדֵי ישֶּיְקיֵם אחר כָּדְ בְּרָכוֹת עִם קְרִיאת שְׁמע דְבֵר תּוֹרָה (פְּרִי מְנָרִים):

בַאור הַלָּכָה

אַ אָבָל לֹא פָּרַקְדָּן. וּכְדִיעָבד יָצָא, פָּרִי מְגָדִים: * מֵאַחַר שֵׁכָּבָר שׁוֹכֵב. עין במשנה ברורה. והנה כל נה הוא רק לפי דעת הג״ה דַּסַתם כִּשִּיטת רבֵנוּ יוֹנָה, אְכָל בְּבֵית יוֹמַף בָּסק כְּהבּוֹסְקִים שָׁחוֹלְקִין על הָרבֵנוּ יוֹנָה וּסְבִירָא לְהוּ האִפְּלוּ לְכתְחַלָּה מֶתֶר לְשָׁכֹב על צָהוּ וְלְקְרֹא, דְעל צָהוּ מֹפֶשׁ אֵינוֹ נְקְרָא דֶּרֶךְ גּאָנָה. וְהַגַּה לֹהְלָכָה משְׁמע מִדְּכְרֵי הָעלֹת תָּמִיד וְש״ז וּמָגַן אבְרָהָם דְּיֵשׁ לָתְפֹּס כְּהבֵּית יוֹסֵך, וְכֵן פָּסק המָגון גִּבּוֹרִים. אָמְגָם בְּסַפֶּר אֵלִיָּה זוּטָא פּוֹסֵק פָּהַרְמָ״א, וָכֵן בָּמִשְׁבָּצוֹת זֶהָב מִצדֵּד וְּהֹדִיין עָם הרמָ״א, וָכֵן בִּתְדּוּשֵׁי ר׳ עִקִיבָא אַיגֶר מְצַחַד לוֹמר חַּלְהחִמִיר יֵשׁ לִפְּסֹק כְּדעת הָרבֵּגוּ יוֹנָה, עיַן שָׁם, על כֵּן בודאי יש להחמיר לכתחלה: * גוטה מעט לצדו וקורא. עין בפרי מגדים שָּבֶּתב, דָּאָם קָשָׁה עַלֵּיהָם הִישִיבָה וְהָעַמִידָה יְכוֹלִים אִפְּלוּ לְכתְּחִלָּה לֵילֵךְ וּלְשָׁכֹב מִעט על צָדּוֹ וְלַקְרֹא אָם אֵינֶם יְכוֹלִים על צָדּוֹ ממָשׁ:

בְּפָפָר מטֵה יְהִירָא]: וֹ לְהַחָמִיר. כַּתַב בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה פֶּרֶק ז דְּבַבָא קמָא סִימָן מא, מִי שַׁמַתְמִיר בִּפָּנִי רַבִּים בִּדְּבַר שַׁמָּתָר וְאִיכָּא לְמַתְשׁ לְיָהַרָא, מָבָּדִין אותו, וָהַיָּנוּ, אָם אותו הַדָּבַר פָּשַׁט הַתָּרו בָּכָל יִשְרָאֵל וַפְּרִי מְּדָדִים. וְאָם יָדוֹעַ שְׁעוֹשָה לְשָׁם שָׁמַיִם, אָין מַנַדִּין אותו. וְאָם מַתְמִיר בַּפְּנֵי רְבּוּ וְרָבוּ מַקַל, מְבַּדִּין אותו אַפְּלוּ עָבֵד לְשָׁם שָׁמַיִם, וַאַפּלוּ אִם אֵינוֹ פְּשׁוּט כֶּל כָּךְ לְהַתִּיר לֹא יַחְמִיר נָגַדְ דְּכְרֵי רַבּוּ, אָם לֹא שַׁיֶּשׁ לוֹ רְאָיָה לְסְתֹּר דְּבָרִיו, עַד כַּאַן לְשׁוּנוֹ: (ז) לַעַמֹּד. דַּוֹקָא כַּזָה הוּא דְּאָסור, מִשׁוּם שַׁנְרָאָה לַכֹּל דְּמְשׁוּם הָמְרָא קַעַבִּיד, אַבַּל מּ אָם עומָד יָכוּל לְישֵׁב, דְּאָז אֵינוֹ נַרְאָה דָּמָשוּם הָמַרָא קַעַבִיד רָק מָשוֹם דְּצָרָיְהְ לַיִּשֶׁב. וַדָּוֹקָא בְּשַׁחַרִית, אֲכַל מּ בְּעַרְבִית אַין לו לְהַטּוֹת וְלִישֶׁב בְּשַׁעוֹמָד, דְּנַרְאָה דְּעוֹשֶׁה כְּבֵית שַׁמָּאי: (ח) נְקָרָא עַבַרָיָן. כְּדָאָמִרְעַן בְּפָרַק כִּיְרָה, דְּמָאן דְּעָבַר אַדְּרָבָנַן שַׁרִי לְמָקְרִי לָה עַבַרְיַנָא. כַּתַב אַלְיָה רְבָּה בְּשֶׁם מְהַרְשַׁ״ל, דְּכִיום הַכְּפוּרִים כָּלֵי עַלְמָא מודים דְשָׁרֵי לַעֲמֹד, דְאֵינו עושֶה מִשׁוּם יָהַרָא אֶלָא מִצְוָתוּ בְּכָך, רוצֶה לומֵר, לְהַדָּמוֹת אָז לַמַּלְאָכִים שֶׁנְקְרָאִים עומְדִים, וְהַפְּרִי מְגָדִים אוֹסֵר גַּם בָּזֶה: 🕻 🙉 🥱 הַיָּה מַהַלֶּוֹך. אַף עַל גַב דְּלָעֵיל סַעִיף א מַשְׁמַע דְּמִן הַדִּין מַתַּר לְקָרוֹת בְשָׁהוֹא מְהַלֶּךְ, מָבֶל מַקּוֹם מְצָוָה מָן הַמְּבַתְּר לַעֲמֹד בְּשְׁעַת פַּסוּק רְאשׁוֹן. דָּהוֹא עַפֶּר קרִיאַת שָׁמֶע, לִפִּי שָׁאָינוֹ מִישָׁב כַּל כַּדְּ וָאָינוֹ יָכוֹל לְכַוֶּךְ כְּשָׁהוֹא מְהַלְּדְּ בָּאַשֶׁר הַיָּה יושָׁב. וּבְדִיעַבִד אָם קַרָא בְשָׁהוֹא מְהַלְּדְּ, אָינוֹ צַרְיךְ לַתַזֹר וַלְקָרוֹת [פַּרִי מָנֶדִים]: 🥨 צַרִידָּ לָעֲמֹדָ. רוצָה לומַר, לְהָתַעֲכֶב בְּמַקוֹם אֲחָד, ומַתַּר לְקָרוֹתַה בֵּין בַּעַמִידָה וּבִין בִּישִׁיכַה, וַאֲפְּלוֹ 🔞 לְקְרִאַת שָׁמֵע שֶׁל צַרְבִית, דְּדַוְקָא אָם מְשַׁנֶּה מַעֵּמִידָה לִישִיבָה אָסוּר לְקָרִיאָת שְׁמַע שֶׁל צַרְבִית, משום דְּנְרָאָה שְׁמִשׁ בָּבִית שַׁמֵּאי, מַה שְׁאֵין בַּן מַהַלִּיבָה לישיבָה. וִיוֹשֵב בְּקָרוֹן אוֹ בִּסְפִינָה 🔞 אֵינוֹ צָרִיךְ לַצֵּמֹד, דְיוּכֵל לְבֵוֹן הַיִּטֵב, עֵיֵן בְּשַׁצֵרֵי תְּשוּבָה וּבְפְרִי מְגָּדִים. וּבְרוֹבֵב עַל הַבְּהֵמָה, יֵשׁ דֵּטוֹת יֹּ בֵּין הַאַחַרונִים, וֹסָרוֹן לְהַתְּמִיר: - (יא) בַפַּסוּק רָאשׁוֹן. ובַרוּך שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וַעֵּד וֹיִם בַּלְל פַסוּק רָאשׁוֹן הוֹא, וֹיִם וְשׁ מַתְּמִירִין עֵד עֵּל לְבַבֶּךְ,

שער הציון

(5) שְׁלֶיח וֹפְרִשְׁה:
(5) שְׁלֶיח וּפְרִשְׁה:
(6) בְּרָכוֹת יג ע״ב:
(7) פְּרִי מְגָּדִים:
(6) בְּרָכוֹת יג ע״ב:
(7) בְּרֵי מְגָדִים:
(8) בְּרָכוֹת יג ע״ב:
(9) בְּרֶב בְּחָדְיִא בְּחָדִיר וַבְּעָבְיִם:
(1) פְּרִי מְגָדִים יְּמָבְי בְּחָה:
(1) פְרִי מְגָדִים יְמָבְי בְּהָרִים:
(2) בְּרֵב בְּחָדְי מְגָדִים יְשְׁמְּב בְּחָרְ מְנֶדִים יְשְׁצֵּר מְשִׁרְה יְשְׁרִי הְנָבְיִם הְשִׁרְה וְשִׁיִּדְי וְחָשֵׁר שִׁרְב בְּחִבְּים:
(1) בְּרֵב בְּחָב בְּבָּבְי בְּבְּבְּי בְּבָּבְי בְּבָּחָב בְּבָּב בְּיִבְי בִּיְבְּי בְּיִבְּבְי בְּבָּבְ בְּחָב בְּבָּבְי בְּבָּחָב בְּיִב בְּבָב בְּבָּבְי בְבָּבְי בְּבָּבְ בְּבָּבְ בְּבָּבְיִים בְּבָּב בְּבָב בְּבָב בְּבְבְּבְי בְּבָב בְּבָּב בְּבָב בְּבְי בְּבָּב בְּבְּבְ בְּבָב בְּבְבְיב בְּבָּב בְּבְבְּבְב בְּבָב בְּבְבְי בְבָב בְּבָב בְּבְּבְבְיב בְּבָב בְּבְבְיב בְּבְבְיב בְּבְבְיבְבְי בְבְבְבְיב בְבָּבְי בְבְבְּבְבְבְיב בְבְבְבְב בְּבְבְבְבְבְבְיב בְבְבְבְבְבְבְבְבְב